

АКТ ЗАУКИ

УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ
І ЗАХІДНО УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

СВІТАНИ
КАРТИ
ДОКУМЕНТИ

КИЇВ 2008

МАТЕРІАЛИ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

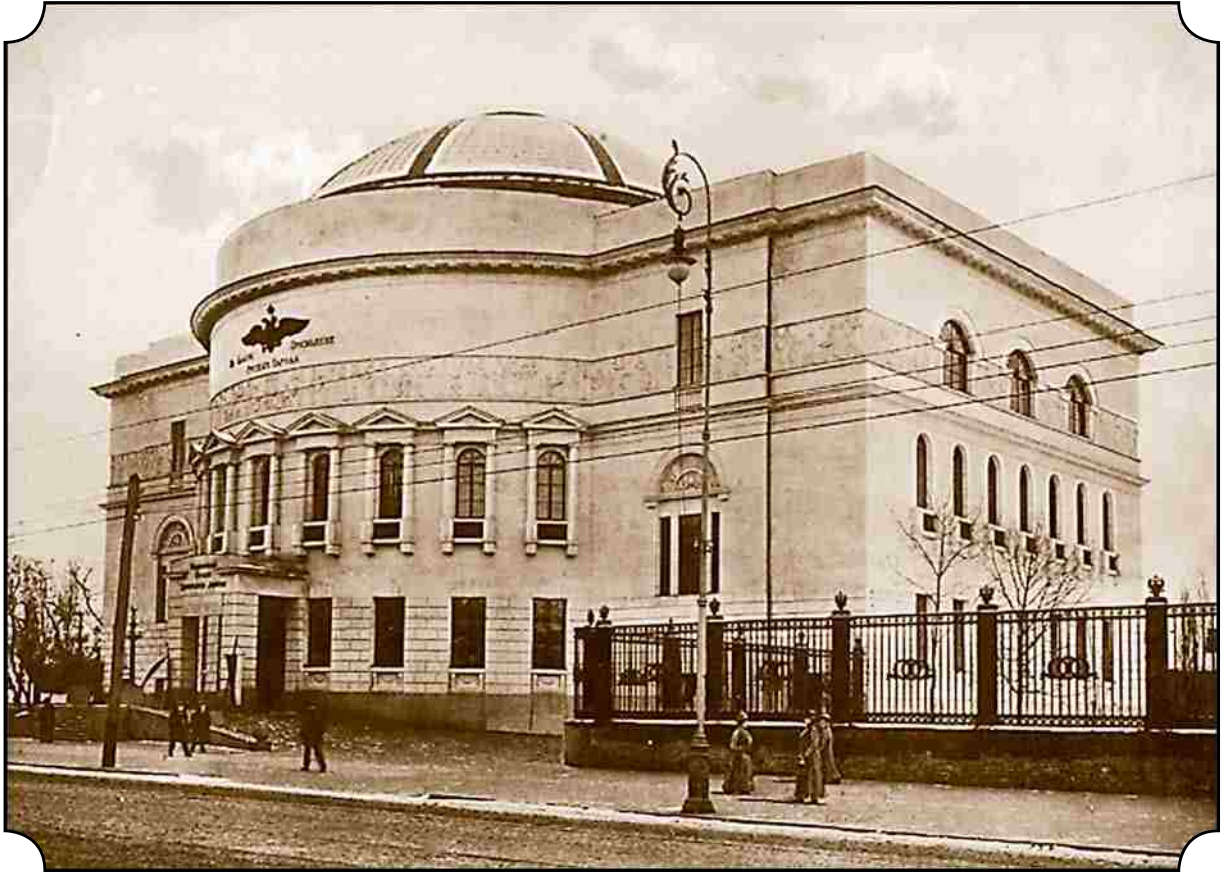

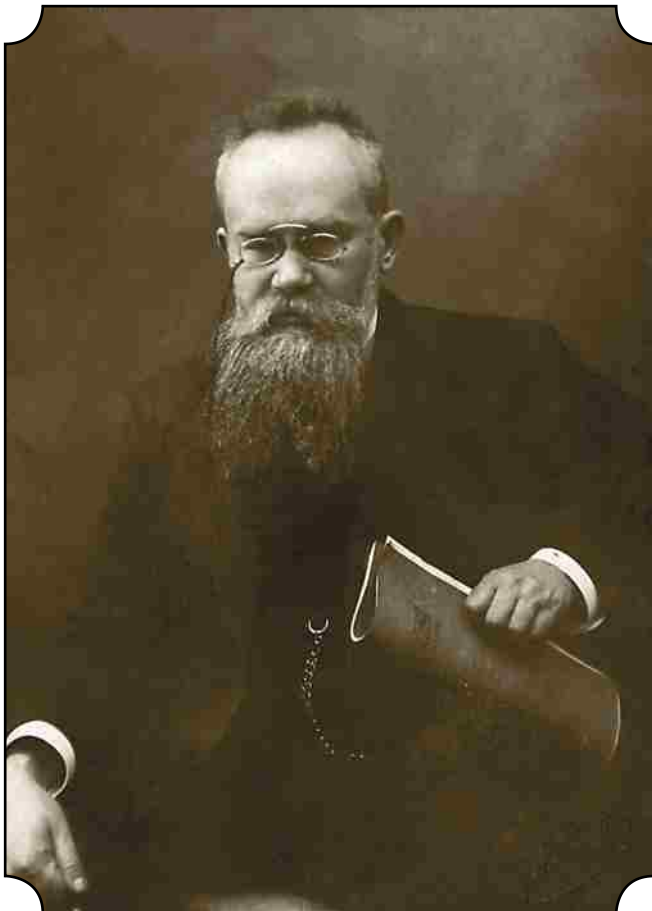
Маніфестація на вулиці Хрещатик у Києві. Лютий-березень 1917 р.

Демонстрація на розі вулиці Хрещатик і Бібіковського бульвару в Києві. Березень 1917 р.

Будинок Української
Центральної Ради.
Поштівка початку XX ст.

Голова Української Центральної
Ради Михайло Грушевський. 1917 р.

Українська демонстрація на Софійській площі в Києві. 1 квітня 1917 р.

Українська маніфестація в Києві. Літо 1917 р.

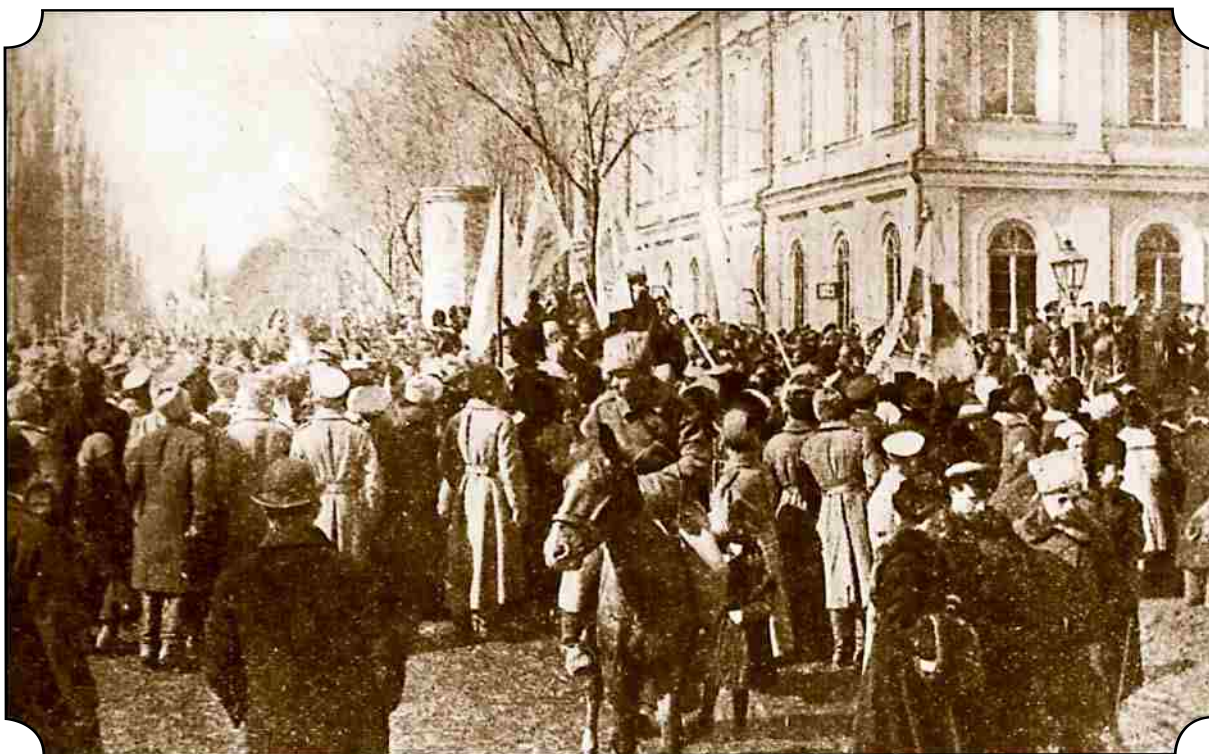
Маніфестація українських вояків Петроградського гарнізону в підтримку Української Центральної Ради. Червень 1917 р.

Члени Генерального Секретаріату. Сидять: Симон Петлюра, Сергій Єфремов, Володимир Винниченко, Іван Стешенко, Микола Садовський. Стоять: Борис Мартос, Микола Стасюк, Павло Христюк. 1917 р.

Делегати III Всеукраїнського військового з'їзду на Софійській площі у Києві.
Листопад 1917 р.

Мітинг на вулицях Києва з нагоди проголошення Української Народної Республіки.
7 листопада 1917 р.

Голова Директорії Української Народної Республіки
Симон Петлюра.

Члени Директорії Української Народної Республіки. Зліва направо:
Федір Швець (1-й), Симон Петлюра (3-й), Андрій Макаренко (5-й). 1919 р.

УРОЧИСТА ОБІТНИЦЯ ДИРЕКТОРІЇ У. Н. Р.

Ми, Директорія Української Народної Республіки, даємо цю прилюдну урочисту обітницю, що вірно будемо служити Народові України і утвореній ним Українській Народній Республіці; волю синів її, національну, релігійну та горожанську, невпинно боронитимем; всі свої сили обіцяємо покласти, аби закріпити народньо-республіканський устрій України основним законом. Організовано - виявленій волі народу будемо коритися; в державному управлінні будемо керуватись тільки волею народу про його добробут і благо Республіки; стоятимем на сторожі її інтересів та скарбів, ні в чому не порушимо її законів, пильно стежити будем, аби встановлені закони ретель-

но й справедливо всіма виконувались і правда ні в чому не порушувалась."

НАРОДЕ УКРАЇНИ!

Отдаючи сили свої на боротьбу, за долю рідного краю, сьогодні ми приносимо прилюдну урочисту обітницю, вірно служити своєму народові не припиняючи боротьби, доки не звільнимо нашу Україну від усіх ворогів, доки знеможений народ наш не стане на певний шлях спокою і добробуту, доки під захистом міцної республіканської влади не стане він вільним господарем Рідного Краю й доки не закріпить здобуту землю і волю. З зак. 14. X. 1919, м. Кам'янець-Подільський.

Висока Директорія У. Н. Р.
А. Макаренко Ф. Швець С. Петлюра.

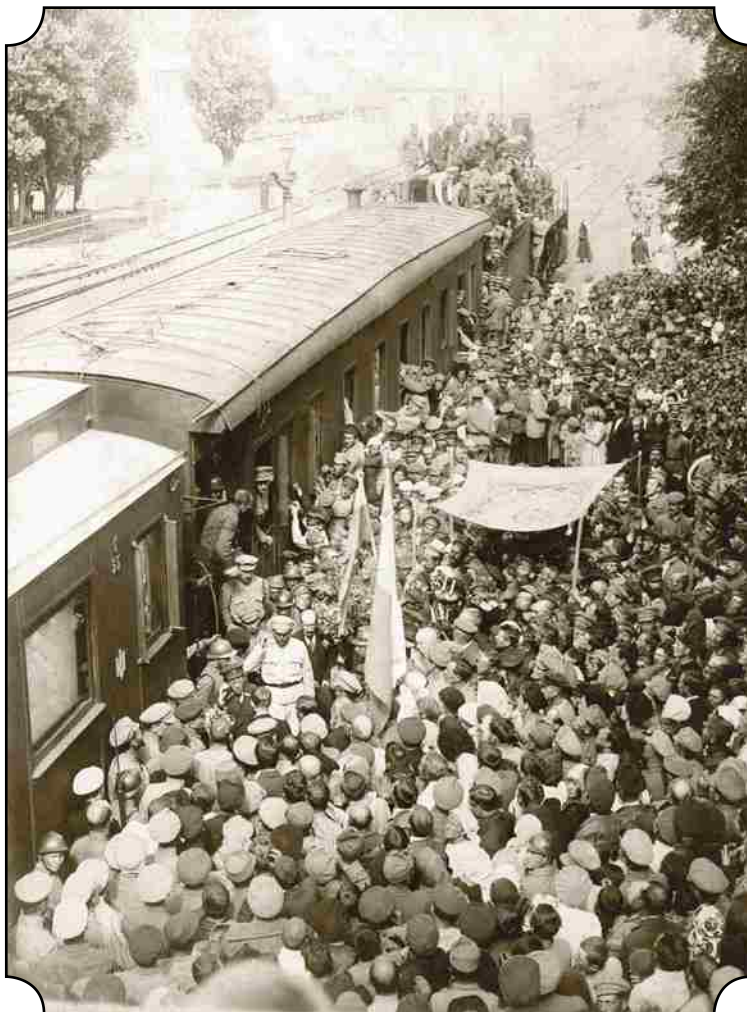
«Урочиста обітниця Директорії». Поштівка. 1919 р.

Складання присяги членами Директорії УНР. Кам'янець-Подільський. Серпень 1919 р.

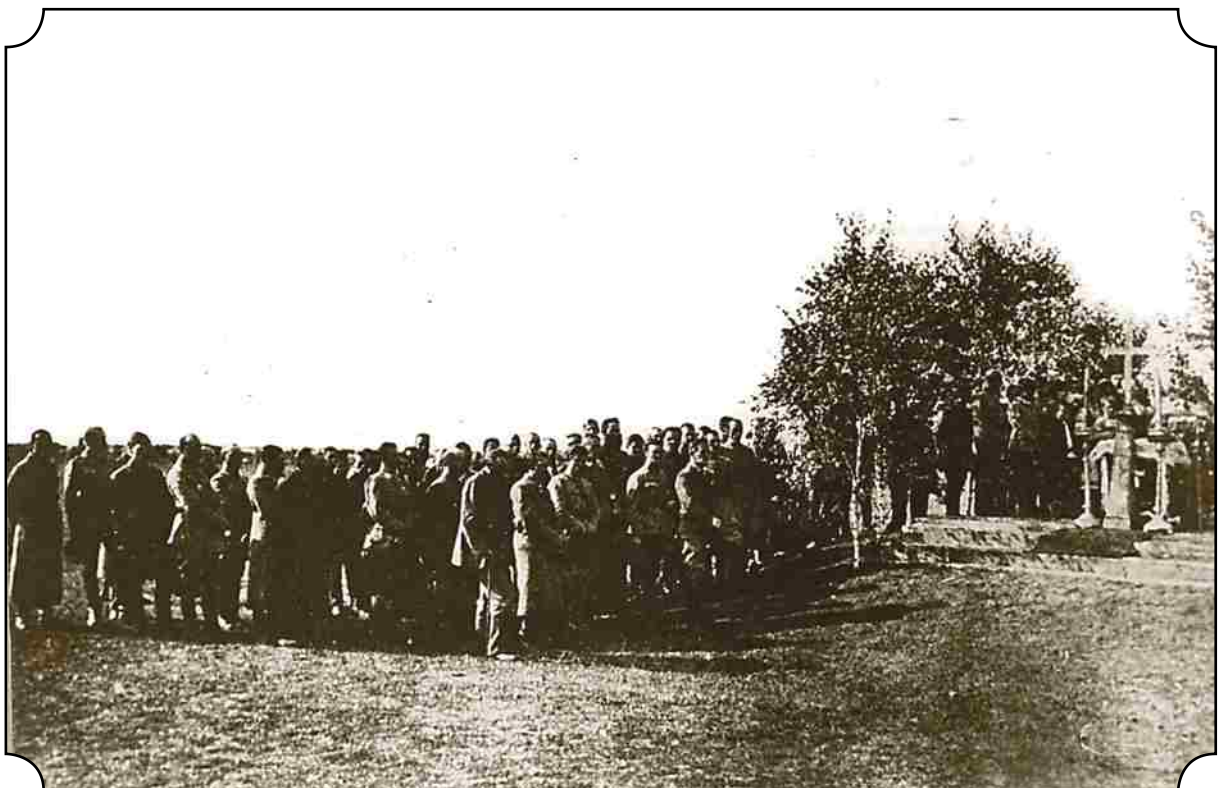
Військовий парад на Софійській площі в Києві з нагоди вступу Директорії УНР до столиці. 19 грудня 1918 р.

Зустріч Симона Петлюри на залізничному вокзалі у Фастові після звільнення міста від більшовиків. 29 серпня 1919 р.

Складання присяги січовими стрільцями після початкового вишколу. Староконстантинів. Осінь 1919 р.

Польове богослужіння за участі Головного отамана військ УНР Симона Петлюри і членів Уряду УНР. Старокостянтинів. Серпень 1919 р.

Тимчасовий основний закон

про державну самостійність українських земель бу-
шої австро-угорської монархії

ухвалені Українською Національною Радою на засіданні
дня 13. листопада 1918.

Артикул I.

Назва.

Державу, проголошену на підставі права самоозначення народів
Українською Національною Радою у Львові дня 16. жовтня 1918 року,
об'єднаючи вєсь простір бушної австро-угорської монархії, заселений
переважно Українцями, має назву **Західно-Українська Народна Республіка**.

Артикул II.

Границі.

Простір Західно-Української Народної Республіки покривається
з українською суцільною етнографічною областю в межах бушної австро-
угорської монархії — то є з українською частиною бушних австрій-
ських коронних країв Галичини з Володимирівою і Буковини, та з укра-
їнськими частинами бушних угорських столиць (Комітатів): Сипш, Шарш,
Землян, Уг. Берг, Угоча і Марморощ. — як вона означена на етно-
графічній карті австрійської монархії Карла барона Черніга Ethnogra-
phische Karte der österreichischen Monarchie, entworfen von Karl Frei-
herr Czernig, herausgegeben von der k. k. Direktion der administrativen
Statistik, Wien 1855 Mansstab 1:864 000).

Артикул III.

Державна суверенність.

Отся державна територія творить самостійну Західно-українську
Народню Республіку.

Артикул IV.

Державне заступництво.

Права влади іменем Західно-української Народної Республіки ви-
конує вєсь єй народ через своє заступництво, вибране на основі за-
гального, рівного, безпосереднього, тайного і пропорційального права
голосовання без ріжниць пола. На сій самій основі мають бути вибрані

— 4 —

Установчі Збори Західно української Народної Республіки. До часу
зібрання Установчих Зборів виконує всю власть Українська Націо-
нальна Рада з Державним Секретаріат.

Артикул V.

Герб і прапор.

Гербом Західно-української Народної Республіки є: Золотий лев
на синім полі, обернений у свою праву сторону. Державний прапор є
синьо-жовтий. Державна печатка має дозвуку гербу написи: Західно-
українська Народна Республіка.

ЗАКОН

з дня 21. листопада 1918 р. про тимчасовою організацію судів і влади судейської.
До предложеия Державного Секретаріату постановише Українська Національ-
на Рада:

§ 1.

Закони і розпорядки, на підставі котрих в бушній австрійській державі ви-
конуєть судейство, о скільки вони не противлять ся державности Західно-Укра-
їнської Народної Республіки огляють аж до їх зміни, оглядно, внесення в правий
спів і на їх підставі має ся дальше вести судейництво.

§ 2.

Всі закони і розпорядки, які мади на цілі охорону прав і інтересів бушної
австрійської держави, її армії та її органів, як також охорону прав і інтересів
бушних її коронних країв, мають від тепер аналогічно приміювати ся для охо-
рони прав і інтересів Західно-Української Народної Республіки, її армії та її ор-
ганів.

§ 3.

Всі суди, які знаходять ся на території бушного ц. к. висшого Суду кравово-
у Львові, стають судами Західно-Української Народної Республіки і є обов'язані
в її імені виконувати дальше спорове, неспороче і карне судейництво.

§ 4.

Всі агенди, бушного ц. к. австрійського Міністерства судейства переная на
область Західно-Української Народної Республіки Секретаріат судейництва, до яко-
го будуть належати також іменования судоних урядників. Суди іменує Державний
Секретаріат на предложеие Секретаря судейництва.

§ 5.

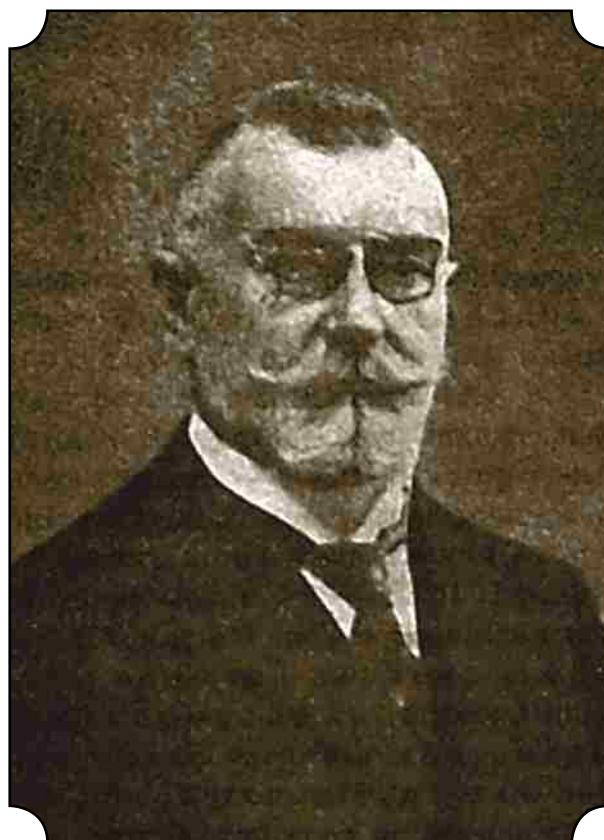
Артикули 1., 5., уступ 2. артикулу 6., артикули 12. і уступ 1. артикулу 13. ос-
новного закона з 21. грудня 1867. ч. 144. В. 3. Д. про судейську власть зносить
ся, та на їх місце входить в життя приниси сего закона.

§ 6.

Ц. к. Повтовний Суд буде знати ся „Повтовний Суд Західно-Української На-
родної Республіки”.

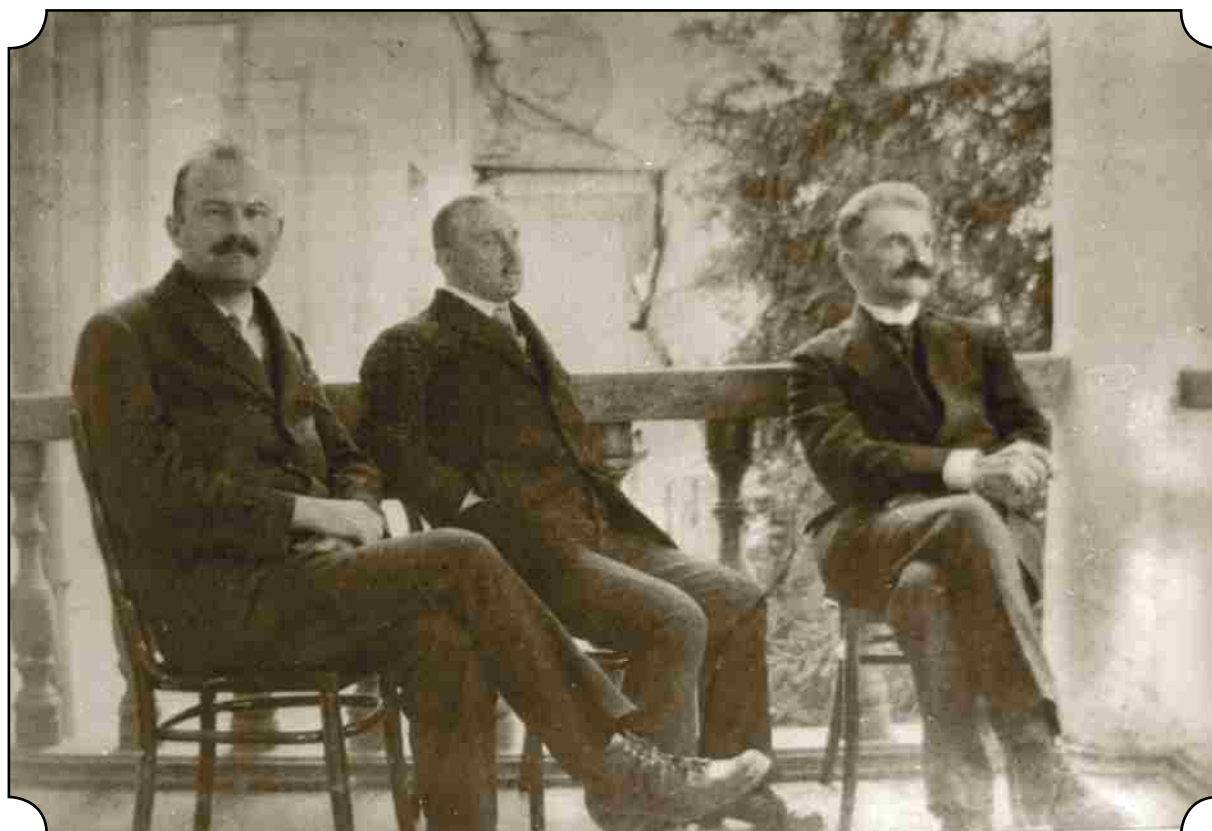
Президент Західно-Української
Народної Республіки
Євген Петрушевич

Голова Уряду Західно-Української
Народної Республіки
Кость Левицький

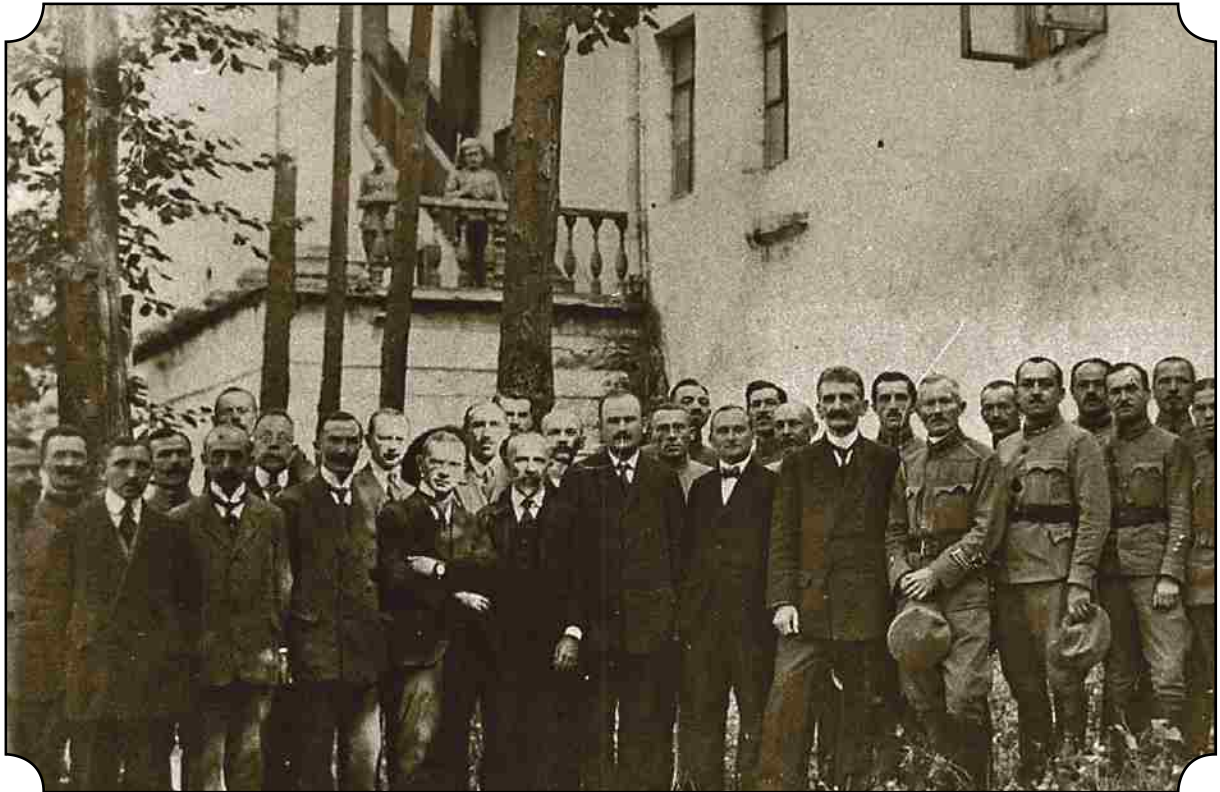
Командувач Української Галицької Армії Мирон Тарнавський. 1918 р.

Група представників ЗУНР. Зправа наліво: Євген Петрушевич, Степан Витвицький, Сидір Голубович. Кам'янець-Подільський. 1918 р.

Президент ЗУНР Євген Петрушевич (у центрі) серед офіцерів штабу 2-го осадного корпусу Української армії. Ліворуч від нього командувач УГА Мирон Тарнавський, ліворуч генерал Віктор Курманович. Бердичів 1919 р.

Уряд ЗУНР під час перебування у Кам'янці-Подільському. У центрі: Президент ЗУНР Євген Петрушевич, державний секретар закордонних справ Степан Витвицький, голова Державного Секретаріату Сидір Голубович. Осінь 1919 р.

Першій курінь шостої бригади Української Галицької Армії. 17 листопада 1919 р.

З переговорів про завіщення зброї у Львові, дня 26. лютого 1919. р.

Члени антанської місії і української делегації: з ліва перший ряд: Волод. Темницький, д-р Волод. Охримович, франц. генерал Бартельмі (голова антанг. місії), англ. ген. Картон де Віяр, італ. майор Стабілі, д-р Ст. Витвицький.

Другий ряд з ліва: отаман Ерле, о. Бон, (?), д-р О. Бурачинський, полк. Константин Слюсарчук, от. д-р Теодор Рожанківський.

Третій ряд з ліва: третій о. Антін Калята, четвертий англ. полк. Смайк, шестий полк. Фідлер.

Представники Антанти та члени делегації ЗУНР під час переговорів щодо припинення польсько-української війни. Львів. 26 лютого 1919 р.

Президент ЗУНР Євген Петрушевич з членами Уряду ЗУНР в еміграції. Відень (Австрія). 1920 р.

ВІСТНИК

державних законів і розпорядків
Західної Области Української Народної Республіки.

1. Випуск. Видання 31. січня 1919.

Річник 1919.

Зміст: (ч. 1-7) 1. Ухвала У. Н. Р. про злуку Західно-Української Республіки в Українську Народну Республіку. 2. Закон про розподіл території між Україною та Польщею. 3. Закон про націоналізацію земель. 4. Закон про видачу У. Н. Р. — 5. Закон про несправність членів У. Н. Р. — 6. Розпорядок в справі вимагати винятків осіб несповнованих до військової служби. — 7. Розпорядок в справі виплати одностороннього надвиплатного доданку чинним урядовим і функціонерним державним, урядовим і функціонерним, управлінням до ескадрону, адмірал і сержантів по их. та робітників ас-лінопоробників.

1.

Ухвала

Української Національної Ради в дні 3. січня 1919 р. про злуку Західно-Української Народної Республіки в Українську Народну Республіку.

Українська Національна Рада постановила:

Українська Національна Рада, виконуючи право самозначення Українського Народу, проголошує торжественно зєднання з вищим дієм Західно-Української Народної Республіки з Українською Народною Республікою в єдину, єдинопільну, суверенну Народну Республіку.

Зміряючи до найскоршого переведення всі злуки, Українська Національна Рада затверджує передоступний договір про злуку, заключений між Західною Українською Народною Республікою і Українською Народною Республікою в дні 1. грудня 1918 р. у Хвалстові, та поручає державному секретаріатові негайно розпочати перего-

вори в кийським правительством для сфінансування договору про злуку.

До часу, коли зберуться всі установчі збори зєднаної Республіки, законодавчу владу на території буншої Західно-Української Народної Республіки виконує Українська Національна Рада.

До тогож самого часу цивільну і військову адміністрацію на згаданій території веде державний секретаріат, установлений Українською Національною Радою, як її виконуючий орган.

За Вади Української Національної Ради:

Др. Губинський, в. і. Др. Герушин, в. і.

2.

Закон

з дня 4. січня 1919 р. про спосіб оповіщення акцій і розпорядків.

Українська Національна Рада постановила:

7 Н І С Е Р С Я

ДИРЕКТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ

РЕСПУБЛІКИ.

МЕМОУМ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.
ДИРЕКТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ ПРО ЗЛУКУ ЗЛУКИ
В ІСТОРІЇ ЗЛУКИ НАВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ.

3-го січня 1919 року в м. Станіславові Українська Національна Рада зєднаної Української Народної Республіки з Українською Народною Республікою. Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року. Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року. Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року.

Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року. Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року. Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року.

Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року. Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року. Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року.

Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року. Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року. Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року.

Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року. Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року. Зєднання було здійснено в м. Станіславові 3-го січня 1919 року.

22 СІЧНЯ 1919 РОКУ

У. М. КИЇВ.

ГОЛОВА ДИРЕКТОРІЇ: *В.В. Винниченко*

ЧИЄМ ДИРЕКТОРІЇ: *Т.Ш. Шевченко*

ЧИЄМ - СЕКРЕТАРЬ: *Ф.Ш. Шелест*

ДИРЕКТОР ОФІСНОЇ ДИРЕКТОРІЇ: *І.І. Шелест*

Універсал Директорії Української Народної Республіки про злуку з Західно-Українською Народною Республікою. 22 січня 1919 р.

Ухвала Української Національної Ради про злуку Західно-Української Народної Республіки і Української Народної Республіки. 3 січня 1919 р.

Військовий парад з нагоди вступу Директорії УНР до столиці на Софійській площі в Києві, де згодом відбулося проголошення Злуки УНР і ЗУНР. 19 грудня 1918 р.

Будівля Оперного театру в Києві у якій Конгрес Трудового Народу України ухвалив рішення про Злуку УНР і ЗУНР. 1920-ті рр.

Проголошення Акту Злуки українських земель на Софійській площі в Києві.
22 січня 1919 р.

Проголошення Акту Злуки УНР і ЗУНР у Києві. 22 січня 1919 р.

Молебень на Софійській площі в Києві з нагоди проголошення Акту Злуки УНР і ЗУНР. У центрі Симон Петлюра та Володимир Винниченко. 22 січня 1919 р.

Урочисте проголошення Акту Злуки УНР і ЗУНР на Софійській площі в Києві. 22 січня 1919 р.

Святкування Акту Злуки українських земель у місті Стрий. Січень 1919 р.

Вояки Козятинської бригади Січових Стрільців на святкуванні свята Злуки у місті Стрий. 5 січня 1919 р.

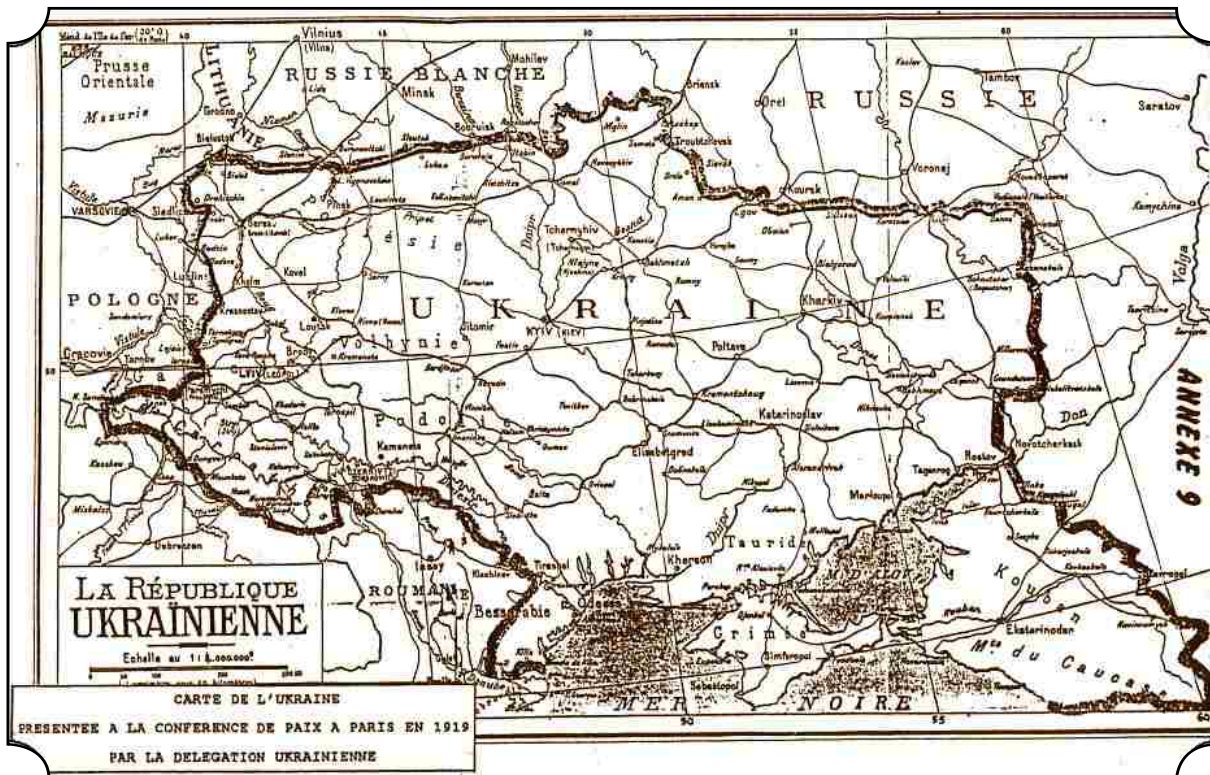
Святкування Дня Злуки УНР і ЗУНР у місті Калуш. 8 січня 1919 р.

Представники Армії УНР на святі Злуки у місті Коломиї. Січень 1919 р.

«Єднаймося, братаймося ...».
Поштівка. Близько 1918 р.

Французька карта Української Народної Республіки. 1919 р.

Українські національні барви
Die ukrainischen Nationalfarben

1593 1657

Гетьман Богдан Хмельницький
Hetman Bohdan Chmelnytsky

Український герб
Das Ukrainische Wappen

1644 1709

Гетьман І. Мазепа
Hetman I. Mazepa

УКРАЇНА у своїх етнографічних межах
DIE UKRAINA in ihren ethnographischen Grenzen

9. (22. січня) 1918
Proklamowanie Niezależności
Української Народної Республіки

Антропологічна таблиця по академіку Волкову, Івановському й ін.
Anthropologische Tabelle nach Akademiker Wolkoŭ, Iwanowskij u. a.

9. (22.) Januar 1918
Proklamation der Unabhängigkeit der Ukrainischen Republik

Українська Народна Республіка

Німецька карта Української Народної Республіки. 1918 р.

Свято злучення Галичини.

КИЇВ, 22-1. По відомостях із Станіславова по всій території Галичини відбуваються врочисті свята з приводу злуки всіх українських земель в одну Українську Народню Республіку. Селянство, робітництво, військо з національними прапорами, стробним порядком з музиками та співом національних пісень іде по декорованим національними українськими прапорами улицях і висловляє пам'ятний день 3 січня. На святах виступає багато промовців, котрі в піднесених, палких словах пояснюють селянству, робітництву, воляцтву значіння цього великого свята для всього українського народу.

УГА.

Прилучення Західньої Української Республіки до України.

До головного отомана Українського-Республіканського війська С. Петлюри.

Київ. Із Станіславова 3/1. 84.

Українська Національна Рада західньої Української Народньої Республіки на засіданні дня 3-го січня одногослосно ухвалила й торжественно проголосила прилучення своєї території до Укр. Народньої Республіки в одну одноцілну самостійну Українську Народню Республіку. Хай злука, спаяна спільною пролітою кров'ю обох бувших Республік, довершить мрію і щастя робочого українського народу.

Державний секретарь

Вітовський.

До Галичан!

З доручення и. Міністра Внутрішніх Справ і на підставі згоди П. Пр-зидента Др. Петрушевича—і в порозумінні з Мін. для Галичини закликаються до служби по адміністрації на Придніпринській Україні всі фахові сили в Галичині як: повіткомісари, реферанти, правники і всі інші урядовці по адміністрації. Всі, хто бажає працювати, мають негайно зголоситися в Др. Осипа КОГУТА (Губерніяльний будинок), для реєстрації з готовими проханнями, документами і сигнатурами. Реєстрація провадиться від 10—12 год. дня.

По скінченню реєстрації буде улаштований короткий терміновий курс про місцеву адміністрацію, обговоряться план праці і тимчасову службову прагматику.

Губерніяльний Комісаріят Поділля.

Грамота Західньо-Української Республіки до Директорії.

19 січня відбулась урочиста нарада Директорії й Ради Міністрів У. Н. Р. з приводу об'єднання Західньої Української Народньої Республіки з Українською Народньою Республікою. На цю нараду прибула делегація Західньої Української Республіки в складі: голови делегації Льва Бачинського, президента Національної Ради Ісидора Голубовича, секретаря закордонних справ Лонгіна Цегельського, Вітика, доктора Вурячинського, Івана Мирона, Вітовського, Шерфецького, В. Стефаніка, Ярослава Овсеницького, Івана Сілецького й Павла Чарківського. Делегація вручила Директорії слідууючу грамоту: Вірительна грамота до Світової Директорії Української Народньої Республіки у Києві Президія Національної

Поштові зносини з Галичиною.

Міністерство пошт і телеграфів повідомляє, що з 31-го грудня во всіх поштових і поштово-телеграфних установах Української Народньої Республіки відкрито прийом кореспонденції в Галичину. До пересилки допускаються тільки часоти тільки телеграми, прости й заказні листи й картки, а також часописи і опаски (бандеролі).

Оплата кореспонденції проводиться по існуючому зараз внутрішньому тарифові.

Приєднання Західньої України (Галичини) до Соборної України.

КИЇВ, 4 І. До головного отамана Українських республіканських військ Петлюри надійшла така телеграма зі Станіславова: „Українська Національна Рада Західньої Української Національної Республіки на засіданню дня 3 січня 1919 року одностайно ухвалила і торжественно проголосила злуку своєї території з українською Народньою Республікою в одну національну Українську Народню Республіку. Хай з ука спільно пролитою кров'ю обох бувших республік „довершить мрію і щастя робочого українського люду“. Державний секретар Витовський.

БРАТТЯ І СЕСТРИ.

Настав останній час. На Україну як та галіч насувались до всіх боків вороги. Ми мусимо негайно встати в руки зброю і в зброю в руках або померти, або добути волю нашому народові. Ви знаєте що робиться в Галичині. Нема чого чекати, ні допомоги ні поради нам не буде ні від кого. Згадайте, мила браття, як нещасно, тут над Дніпром в тяжку годину всі галичане-воєнки і просто горожане брати й сестри разом до зброї стали і спасли від смерті не тільки тисячі людей але й саму державу... Згадайте поміч їх весь час в будові України. Прийшла черга до нас. Ми мусимо віддати їм не словом не хвальбом; а зеступом фактичним зі зброєю в похід. Отож, брати, не гайте часу, запишуйтесь найшвидче в очі полей, а Ви землі козачої краса, найкращі сестри, запишуйтесь в сестри „Червоного Хреста“.

Зголошення приймаються в Т-ві „БАТЬКІВЩИНА“ Іринська вул. 8-6, від п'ятна 7.

У КИЇВІ.

Національне свято.

Відно з докладом Голови Міністрів, Рада міністрів обговорювала справу об'єднання України з Галичиною постановила:

1) на 22 січня призначити урочисте святкування об'єднання України,
2) допоручити Міністру освіти організацію цього свята;

3) на святі оголосити декларацію Директорії про об'єднання України з Галичиною;

4) сформулювати на витрати по улаштуванню свята 100 тисяч карб.

5) в зв'язку з святом об'єднання надіслати до Галичини делегацію з представників Ради Міністрів в складі: міністрів народньої освіти, пошт і телеграфів, землемірних справ.

Рада міністрів висловила побажання, аби в склад цієї делегації входив представник від Директорії.

Вшанування пам'яті січовиків.

Рада міністрів заслухавши доклад про похорони січовиків, що загинули у боротьбі за волю України, постановила:

1) поставити пам'ятника січовикам; відповідний законопроект розробити Міністру Народньої Освіти,

2) призначити пенсію родичам забитих січовиків;

3) видати жеміонну бангу, яка була б присвячена пам'яті загиблих січовиків з описом умов їхги-безі.

4) прибити на хатах, де живуть родичи загиблих січовиків, мармурові дошки з описом умов при яких вони загинули.

Урочисте національне свято.

День 22 січня, коли буде оголошено акт про об'єднання України з Галичиною, оголошується всенароднім святом.

В цей день по всіх церквах з ранку правиться служба Божа, а в 11-ї години їдуть процесії до всіх церков підуть на Софійську площу, де здійсниться ризація: 1-й місяць.

Шляхом молитви співатимуть перший український хор і інші хори.

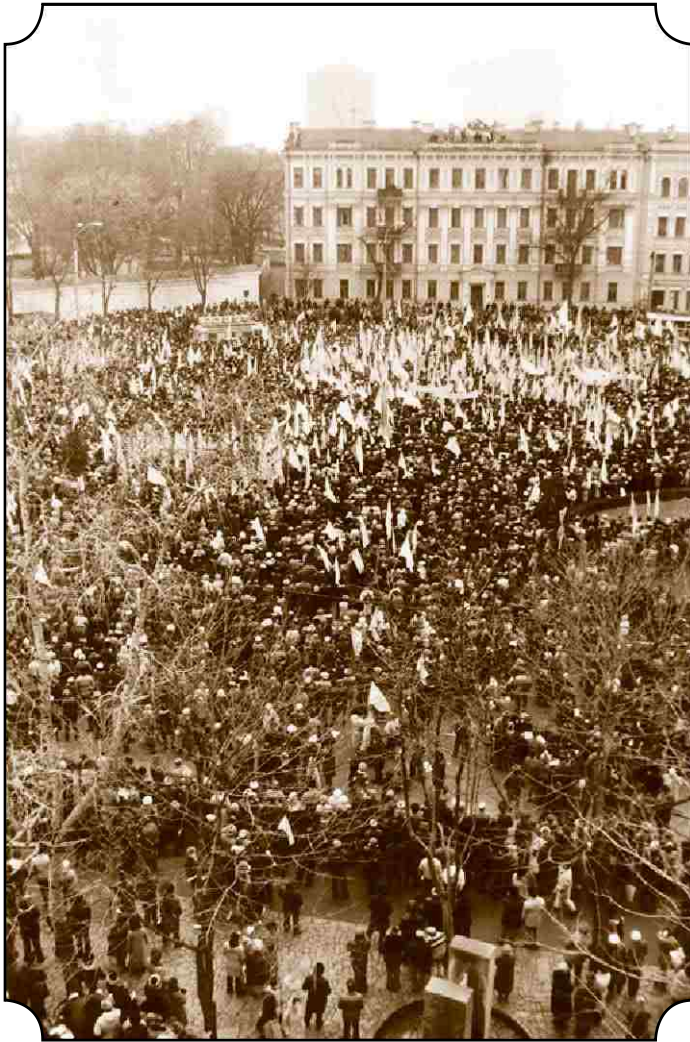
Матеріали періодичних видань 1919 р.

Урочисте відзначення
71-ї річниці підписання
Акту Злуки УНР і ЗУНР
на Софійській площі в Києві.
22 січня 1990 р.

Учасники акції "Хвиля єднання" в Києві. 22 січня 1990 р.

Урочисте відзначення 71-ї річниці підписання Акту Злуки УНР і ЗУНР на Софійській площі в Києві. 22 січня 1990 р.

Уманська делегація Української Гельсінської Спілки бере участь в акції "Ланцюг єдності" в Києві. Січень 1990 р.

Молитва священиків традиційних українських церков біля Святої Софії у Києві за єдність українських земель. 22 січня 1990 р.

Урочистості з нагоди 71-річчя об'єднання українських земель у Житомирі. Житомиряни зустрічають галицьку делегацію. 21 січня 1990 р.